

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії,

ректор _____ Олександр ШЕВЧЕНКО

«12» травня 2022 р.

ПРОГРАМА

вступного випробування з **історії України** для вступу на навчання за освітнім
ступенем **бакалавра**

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Ця програма розроблена для проведення вступного випробування з української мови для вступників з числа громадян України при вступі на навчання за освітнім ступенем: **бакалавра** на основі освітньо-кваліфікаційного рівня (далі – ОКР) молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня (далі – ОПС) фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня (далі – ОС) молодшого бакалавра, ОКР спеціаліста / магістра, ОС бакалавра / магістра.

Програма вступного випробування для означених вище категорій вступників розробляється відповідним підрозділом приймальної комісії згідно програми зовнішнього незалежного оцінювання з української мови, яка регламентується наказом Міністерства освіти і науки України від 26.06.2018 р. № 696 «Про затвердження програми зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання історії України, здобутих на основі повної загальної середньої освіти».

Програма складається для вступників, яким надано право на спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти відповідно до розділу 8 Правил прийому до НУХТ (в т.ч. для відокремлених структурних підрозділів) у 2022 році.

Вступне випробування – це оцінювання підготовленості вступника до здобуття вищої освіти, що проводиться у формі вступного іспиту для іноземців, індивідуальної усної співбесіди, магістерського комплексного тесту, магістерського тесту навчальної компетентності, національного мультипредметного тесту, творчого конкурсу, презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень, фахового іспиту.

Вступне випробування при вступі на навчання за освітнім ступенем **бакалавра** в НУХТ для вступників, що користуються спеціальними умовами участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти, проводиться у формі *індивідуальної усної співбесіди*.

Індивідуальна усна співбесіда – форма вступного випробування, яка передбачає очне оцінювання підготовленості (оцінювання знань, умінь та навичок) вступника з одного, двох або трьох предметів (складових), за результатами якої за кожний предмет (складову) виставляються оцінки за шкалою 100-200 (з кроком в один бал) або ухвалюється рішення про негативну оцінку вступника («незадовільно»).

Мета вступного випробування – оцінити ступінь підготовленості вступників з історії України для участі у конкурсному відборі на навчання у закладі вищої освіти.

Питання вступного випробування з історії України полягають в тому, щоб перевірити та оцінити сформованість у вступників історичної компетентності, зокрема таких її елементів:

Хронологічна компетентність – вміння орієнтуватися в історичному часі; встановлювати причинно-наслідкові зв'язки; розглядати суспільні явища в конкретно-історичних умовах; визначати хронологічні межі соціально-економічних і політичних подій, їхню послідовність та синхронність; вказувати історичні дати, періоди найважливіших подій і процесів; встановлювати хронологічну відповідність між явищами і подіями, процесами, періодами і епохами.

Просторова компетентність – здатність орієнтуватися в історичному просторі та знаходити взаємозалежності в розвитку суспільства, господарства, культури і

природного довкілля; локалізувати історико-географічні об'єкти та історичні факти, події, явища і процеси на карті.

Інформаційна компетентність – здатність працювати з джерелами історичної інформації; інтерпретувати зміст джерел; виявляти і критично аналізувати розбіжності в позиціях авторів джерел; встановлювати відповідність між змістом фрагмента документа та певною епохою; визначати основні ідеї, які він висвітлює, аналізувати зміст тексту.

Логічна компетентність – здатність визначати і застосовувати теоретичні поняття для аналізу й пояснення історичних подій та явищ; давати визначення історичних понять і термінів; розуміти множинність трактувань минулого та зіставляти різні його інтерпретації; визначати характерні риси, етапи, складові подій, явищ і процесів минулого; характеризувати діяльність видатних історичних постатей, пояснювати й аналізувати історичні факти; класифікувати їх за вказаною ознакою; визначати причини та наслідки подій і явищ; встановлювати відповідність між окремими фактами й типовими загальними явищами.

ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ

Частина I. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Стародавня історія України. Київська держава. Галицько-Волинська держава.

Початок людської цивілізації на території України. Східні слов'яни: походження, розселення, культура. Еволюція політичного устрою Київської Русі. Хрещення Русі. Правління Ярослава Мудрого. Становлення феодальної системи господарювання. Володимир Мономах. Посилення удільних князівств. Причини та наслідки феодальної роздробленості Київської Русі. Боротьба населення проти монголо-татарської навали. Правління династії галицьких Ростиславичів. Данило Галицький. Занепад Галицько-Волинського князівства. Значення Галицько-Волинської держави. Культура Київської Русі та Галицько-Волинської держави.

Українські землі у складі іноземних держав у XIV – XVI ст.

Завоювання Галицько-Волинського князівства Польщею, включення українських земель до Литовської держави. Українські землі під владою іноземних держав. Магдебурзьке право. Польсько-литовська інтеграція. Люблинська унія. Брестська унія. Посилення національного гноблення. П.Могिला. Причини та джерела появи козацтва. Запорізька Січ. Козацько-селянські повстання. Українська культура у XIV – XVI ст.

Українські землі у складі Речі Посполитої у першій половині XVII ст.

Визвольна війна українського народу середини XVII ст.

Зміни в соціально-економічному житті. Морські походи козаків. Гетьман П.Сагайдачний. Козацькі повстання 1620-1630-х рр. Причини, характер, рушійні сили Визвольної війни. Початковий етап війни. Зборівський мир. Б. Хмельницький. Формування державних інституцій. Білоцерківський мир. Переяславська рада. Завершальний етап війни, її наслідки.

Українські землі у другій половині XVII - XVIII ст.

І.Виговський. Ю.Хмельницький. «Руїна». Андрусівське перемир'я. Вічний мир. Становище Лівобережної України під владою Росії. Північна війна і Україна. І. Мазепа. Наступ російського царизму на українську автономію. Ліквідація Гетьманщини. Польське панування на Правобережній Україні у XVIII ст. Гайдамацький рух. Розвиток української культури у XVII - XVIII ст.

Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій наприкінці XVIII - у першій половині XIX ст.

Адміністративно-територіальний поділ українських земель у складі Російської та Австрійської імперій. Початок промислового перевороту. Українське національне відродження. Діяльність «Кирило-Мефодіївського братства», товариства галицьких греко-католицьких священників, «Руської трійці». Російський і польський національний рух і Україна. Західноукраїнські землі в європейській революції 1948-1949 рр. Діяльність Головної Руської Ради.

Українська культура наприкінці XVIII - у першій половині XIX ст.

Українські землі у складі Російської імперії та Австро-Угорщини у другій половині XIX ст.

Події Кримської війни на українських землях. Реформи 1860-1970-х рр. і процеси модернізації в Україні. Політика російського царизму щодо України. Громадівський рух. Братство тарасівців. Національне відродження кримськотатарського народу.

Політика австрійського уряду щодо західноукраїнських земель. Діяльність товариства «Просвіта». Українські видання. Кооперативний рух. Утворення перших політичних партій. Українська культура другої половини XIX ст.

Українські землі у складі Російської імперії та Австро-Угорщини у 1900-1914 рр.

Утворення монополістичних об'єднань в Україні. Промисловість та сільське господарство на Наддніпрянщині та західноукраїнських землях. Земельна реформа П.Столипіна та її вплив на Україну. Створення політичних партій Наддніпрянщини. Події революції 1905-1907 рр. на Україні. Українські парламентські громади в I та II Державних думах. Радикалізація українського політичного руху на Західній Україні. Вплив УГКЦ на формування національної свідомості населення західноукраїнських земель. Українська культура на початку XX ст.

Україна в роки Першої світової війни.

Україна в геополітичних планах країн Антанти і Центральних держав. Війна та українські політичні сили. ГУР. СВУ. ЗУР. Воєнні дії на території України в 1914–1917 рр. Українці в арміях воюючих держав. Українські січові стрільці. Політика Російської імперії та Австро-Угорщини на українських землях у 1914–1917 рр.

Українська революція.

Причини, рушійні сили та періодизація Української революції 1917–1921 рр. Українська Центральна Рада. Події березня – липня 1917 р. Прихід до влади у Росії більшовиків. Боротьба за владу в Києві. III Універсал УЦР. Встановлення кордонів. Перша війна більшовицької Росії з УНР. IV Універсал УЦР: проголошення незалежності УНР. Мирний договір УНР із Центральними державами. Вигнання більшовиків із території УНР.

Боротьба за відновлення державності.

Українська держава Павла Скоропадського. Антигетьманське повстання і відновлення УНР. Директорія. Розпад Австро-Угорської імперії і проголошення ЗУНР. Початок польсько-української війни. Злука УНР і ЗУНР. Друга війна більшовицької Росії з УНР. Отаманщина. Наступ польських військ. Чортківська офензива. Окупація польськими військами території Західної області УНР. Наступ об'єднаних українських армій. Наступ білогвардійських військ на Київ. Денікінський режим. Перший Зимовий похід. Варшавська угода. Війна українсько-польських військ проти більшовиків у 1920 р. Повстанський рух 1920–1921 рр. Другий Зимовий похід. Поразка та наслідки українського визвольного руху.

Встановлення та утвердження комуністичного тоталітарного режиму в Україні.

Утворення СРСР: наслідки для України. Антибільшовицький повстанський рух. Масовий голод 1921–1923 рр. Впровадження непу в УСРР. Політика коренізації. Релігійне життя. Хлібозаготівельні кризи. Форсована індустріалізація. Розкуркулення і насильницька колективізація. Голодомор 1932–1933 рр. Формування культу особи Сталіна. Порушення прав людини. Масові репресії. Розстріляне відродження. Конституція УРСР 1937 р. Ідеологізація національно-культурного життя радянської України.

Західноукраїнські землі у міжвоєнний період.

Правовий статус українських земель у складі Польщі. Національна політика. Осадництво. Пацифікація. Економічне і соціальне становище населення. Українські політичні організації. Українські землі у складі Румунії. Татарбунарське повстання.

Суспільно-політичне життя. Українські землі у складі Чехословаччини. Суспільно-політичне й економічне життя. Карпатська Україна. Культурне й релігійне життя на західноукраїнських теренах в умовах іноземного панування.

Україна в роки Другої світової війни.

Україна на початку Другої світової війни (1939 – 1940 рр.). Україна на початку радянсько-німецької війни (1941 – 1942 рр.). Окупаційний режим та рух Опору в Україні. Україна на завершальному етапі радянсько-німецької війни (1942 – 1944 рр.) Культура в роки війни.

УРСР у перші повоєнні роки та в умовах десталінізації (1945 – 1964 рр.).

Україна в системі міжнародних відносин. Встановлення кордонів УРСР. Економічна ситуація в УРСР. Масовий голод 1946-1947 рр. Відбудова промисловості. Радянська західноукраїнських областей УРСР. XX з'їзд КПРС. Десталінізація. Децентралізація управління економікою. Становище сільського господарства. Шістдесятництво. Зародження дисидентського руху. Особливості розвитку культури у другій половині 1940 - першій половині 1960-хрр.

УРСР в умовах загострення кризи радянської системи та в роки перебудови (1964 – 1991 рр.).

Зміни в системі влади. Конституція УРСР 1978 р. Активізація дисидентського руху. Наростання економічної кризи. Україна в умовах перебудови в СРСР. Криза командної економіки. Невдача реформ. Чорнобильська катастрофа. Зародження багатопартійності. Декларація про державний суверенітет України. Акт проголошення незалежності України. Референдум і вибори Президента України 1 грудня 1991 р.

Україна в умовах незалежності.

Державотворчі процеси. Прийняття Конституції України. Формування ринкової економіки. Відносини України з ЄС, НАТО, США та Росією. Президентські вибори 2004 р. Помаранчева революція. Конституційні зміни, суспільно-політичне життя України у 2010-2013 рр. Євромайдан. Революція гідності. Окупація та анексія Росією Криму. Збройна агресія Росії на Сході України. Президентські і парламентські вибори 2014 р. Релігійне життя. Особливості розвитку культури.

ЧАСТИНА II. Перелік дат основних історичних подій, знання яких є обов'язковим для вступників

IV – середина III тис. до н.е. – розселення племен трипільської і середньостогівської археологічних культур на території України.

VIII – VI ст. до н.е. – Велика грецька колонізація.

Др. пол. V – VII ст. – велике розселення слов'ян.

860 р. – похід Аскольда на Константинополь, укладення першого відомого договору Русі з Візантією.

882 р. – об'єднання північних та південних руських земель Олегом

907, 911, 941, 944 рр. – походи князів на Константинополь.

988 р. – запровадження християнства як державної релігії.

1019 – 1054 рр. – князювання Ярослава Мудрого в Києві.

1036 р. – розгром печенігів князем Ярославом Мудрим. Заснування Софійського собору.

1056-1057 рр. – створення Остромирового Євангелія.

- 1097 р.** - Любецький з'їзд (снем) князів.
- 1113 р.** - укладення «Повісті минулих літ», початок правління Володимира Мономаха в Києві.
- 1187 р.** - перша згадка назви «Україна» в писемних джерелах, створення «Слова о полку Ігоревім».
- 1199 р.** - утворення Галицько-Волинської держави.
- 1223 р.** – битва на р. Калка.
- 1238 – 1264 рр.** - правління Данила Романовича.
- 1240 р.** - захоплення Києва монголами.
- 1245 р.** - битва біля м. Ярослав, поїздка Данила Романовича в Золоту Орду.
- 1253 р.** – коронація Данила Романовича.
- 1362 р.** - битва на р. Сині Води.
- 1385 р.** - укладення Кревської унії.
- 1449 р. (40-ві рр. XV ст.)** - утворення Кримського ханства.
- 1471 р.** - остаточна ліквідація Київського князівства.
- 1478 р.** – визнання Кримським ханством васальної залежності від Османської імперії.
- 1489 р.** - перша згадка про українських козаків у писемних джерелах.
- 1514 р.** – битва біля м. Орша.
- 1556-1561 р.** - створення Пересопницького Євангелія.
- 1556 р.** - заснування князем Дмитром Вишневецьким на о. Малій Хортиці першої Січі.
- 1569 р.** - Люблінська унія. Утворення Речі Посполитої.
- 1586 р.** – утворення першої братської (слов'яно-греко-латинської) школи у Львові.
- 1596 р.** - Берестейська церковна унія. Утворення греко-католицької церкви (УГКЦ).
- 1618 р.** – похід козаків під проводом гетьмана Конашевича-Сагайдачного на Москву.
- 1621 р.** - Хотинська битва.
- 1625 р.** - Куруківська угода.
- 1632 р.** – «Пункти для заспокоєння руського народу», утворення Києво-Могилянського колегіуму (Київської колегії).
- 1637-1638 рр.** - повстання під проводом Павла Павлюка, Якова Остриянина, Дмитра Гуні.
- 1648 р.** - Жовтоводська, Корсунська та Пилявецька битви.
- 1649 р.** - Зборівська битва. Зборівський договір.
- 1651 р.** - Берестецька битва. Укладення Білоцерківського договору.
- 1652 р.** - Батозька битва.
- 1653 р.** – Жванецька битва. Кам'янецький договір.
- 1654 р.** – Переяславська рада; укладення українсько-російського договору («Березневі статті»).
- 1656 р.** - Віленське московсько-польське перемир'я.
- 1658 р.** – Гадяцький договір.
- 1667 р.** – Андрусівське перемир'я.
- 1669 р.** – Конотопська битва.

1669 р. – Корсунська угода, визнання Правобережною Гетьманщиною протекторату Османської імперії.

1681 р. – Бахчисарайський мирний договір.

1686 р. - Вічний мир між московським царством і Річчю Посполитою. Підпорядкування Київської митрополії Московському патріархатові.

1708 р. – україно-шведський союз, зруйнування Батурина.

1709 р. – зруйнування московитськими військами Чортомлинської Січі. Полтавська битва.

1710 р. – «Конституція ...» Пилипа Орлика.

1713 р. – ліквідація козацтва на Правобережній Україні.

1734 р. – заснування Нової (Підпільненської) Січі.

1764 р. - остаточна ліквідація посади гетьмана.

1768 р. – Коліївщина.

1775 р. - остаточна ліквідація царським урядом Запорізької Січі.

1780-1782 рр. – ліквідація особистої залежності селян в Австрійській імперії.

1783 р. - царський указ про закріпачення селян Лівобережної та Слобідської України.

1783 р. – підкорення Російською імперією Кримського ханства.

1798 р. - видання «Енеїди» Івана Котляревського.

1805 р. - відкриття університету в Харкові.

1812 р. - російсько-французька війна (Вітчизняна війна).

1816 р. – створення освітнього товариства галицьких греко-католицьких священників.

грудень 1825 - січень 1826 рр. - повстання Чернігівського полку.

1828 р. – ліквідація Задунайської Січі.

1830-1831 рр. - Польське визвольне повстання.

1833-1837 рр. – діяльність «Руської трійці»

1837 р. – видання «Русалки Дністрової».

1834 р. - відкриття університету в Києві.

1839 р. - ліквідація царською владою греко-католицької церкви на Правобережній Україні.

1840 р. – перше видання «Кобзаря» Т.Шевченка.

1846-1847 рр. - діяльність Кирило-Мефодіївського братства.

1848 р. – скасування панщини в Галичині, створення Головної Руської Ради, видання першої україномовної галети «Зоря Галицька».

1848-1851 рр. – діяльність Головної Руської Ради.

1868 р. - створення у Львові товариства «Просвіта».

19 лютого 1861 р. – царський маніфест про скасування кріпосного права в Російській імперії.

1863 р. – Валуєвський циркуляр.

1863-1864 рр. – польське національно-визвольне повстання.

1873 р. - створення у Львові Літературного товариства ім. Т. Шевченка (від 1892 р. - Наукового товариства ім. Т. Шевченка).

1873-1876 рр. – діяльність «Південно-Західного відділу Російського географічного товариства.

1876 р. – Емський указ.

1890 р. - створення Русько-української радикальної партії (РУРП).

1899 р. - створення Української національно-демократичної партії (УНДП) та Української соціал-демократичної партії (УСДП).

1865 р. - відкриття Новоросійського університету.

1875 р. – відкриття Чернівецького університету.

1900 р. - утворення Революційної української партії (РУП), першої політ. партії Наддніпрянської України.

1900 р. – обрання А.Шептицького митрополитом греко-католицької церкви.

1905 р. – створення першої на Наддніпрянській Україні «Просвіти».

1907 р. – впровадження в Австро-Угорщині загального виборчого права для чоловіків.

1908 р. – створення Товариства українських поступовців (ТУП).

1911-1913 рр. – справа «Бейліса».

серпень 1914 р. – утворення Головної укр. ради (ГУР), формування легіону Українських січових стрільців (УСС), створення Союзу Визволення України (СВУ).

1914 р. – Галицька битва.

1915 р. – створення Загальної української ради (ЗУР).

1916 р. – Брусилівський прорив.

Березень 1917 р. - утворення Української Центральної Ради (УЦР).

Квітень 1917 р. - Всеукраїнський Національний конгрес.

Червень 1917 р. - I Універсал Центральної Ради.

Липень 1917 р. - II Універсал Центральної Ради.

Листопад 1917 р. - III Універсал Центральної Ради.

9 (22) січня 1918 р. - IV Універсал УЦР. Проголошення незалежності УНР.

Січень 1918 р. – бій під Крутами.

Січень (лютий) 1918 р. – Берестейський (Брестський) мирний договір між УНР та державами Четверного союзу;

29 квітня 1918 р. - Останній день діяльності Центральної Ради, прийняття Конституції УНР, обрання президентом УНР М.Грушевського.

29 квітня 1918 р. - державний переворот і приход до влади П. Скоропадського.

1 листопада 1918 р. – «Листопадовий зрив» (повстання під керівництвом ЦВК) у Львові.

13 листопада 1918 р. – проголошення Західноукраїнської Народної республіки (ЗУНР).

14 листопада 1918 р. - утворення Директорії.

Листопад 1918 р. – створення Української академії наук (УАН).

1918 – 1919 рр. – українсько-польська війна (ЗУНР і Польща).

22 січня 1919 р. – проголошення Акту злуки УНР і ЗУНР.

1919 р. – ухвалення Конституції УСРР (перша радянська конституція України).

Червень 1919 р. – Чортківська офензива.

30 серпня 1919 р. – Київська катастрофа.

Грудень 1919 – травень 1920 рр. – I зимовий похід армії УНР.

квітень 1920 р. - Варшавська угода.

1920 р. – підписання Бессарабського протоколу, визнання країнами Антанти входу Бессарабії до Румунії.

Березень 1921 р. - Ризький мирний договір.

1921 р. – утворення Української автокефальної православної церкви (УАПЦ).

Листопад 1921 р. - II зимовий похід армії УНР.
1919 – 1922 рр. – Холодноярська республіка.
1921 р. – утворення Української автокефальної православної церкви (УАПЦ).
1922 р. - входження УСРР до складу СРСР.
1921-1923 рр. – масовий голод в Україні.
1923 р. - початок «українізації» (політики «коренізації») в УСРР.
1923 р. - визнання країнами Антанти входження східної Галичини до Польщі.
Саморозпуск уряду ЗУНР.
1925 р. - завершення відбудови промисловості, курс на індустріалізацію.
1925 р. – створення Українського національно-демократичного об'єднання (УНДО).
1928 р. – судовий процес «Шахтинська справа».
1929 р. - рік «великого перелому», утвердження одноосібної влади Сталіна, початок насильницької колективізації.
1929 р. - утворення Організації українських націоналістів (ОУН).
1930 р. - проведення польською владою акції «пацифікації».
1930 р. – судовий процес у справі Співки визволення України» (справа «СВУ»);
1932 - 1933 рр. - Голодомор в Україні.
1934 р. - перенесення столиці УСРР з Харкова до Києва,
1937 р. – ухвалення Конституції УРСР.
1937 – 1938 рр. – «Великий терор».
1938 р. – надання автономії Підкарпатській Русі (Закарпаття) у складі Чехословаччини.
15 березня 1939 р. - проголошення незалежності Карпатської України.
23 серпня 1939 р. – радянсько-німецький договір про ненапад і таємний протокол («пакт Молотова–Ріббентропа»);
1 вересня 1939 р. – початок Другої світової війни.
17 вересня 1939 р. – вторгнення Червоної армії на територію Західної України (Галичини).
червень 1940 р. – вторгнення Червоної армії на територію Бессарабії та Північної Буковини.
22 червня 1941 р. – напад Німеччини на СРСР.
30 червня 1941 р. – проголошення Акта відновлення Української Держави.
14 жовтня 1942 р. – створення Української повстанської армії (УПА).
грудень 1942 р. – початок вигнання нацистських загарбників з України.
6 листопада 1943 р. – визволення Києва від нацистських окупантів.
січень – лютий 1944 р. – Корсунь-Шевченківська наступальна операція.
28 жовтня 1944 р. – завершення вигнання нацистських окупантів зі всієї території України.
9 травня 1945 р. – День Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні (нацистською Німеччиною).
2 вересня 1945 р. – завершення Другої світової війни.
1945 р. – входження Закарпаття до складу УРСР.
квітень 1945 р. – Україна – співзасновниця ООН.
березень 1946 р. – ліквідація («саморозпуск») УГКЦ.
1946–1947 рр. – масовий голод в Україні.

Квітень – липень 1947 р. – проведення польською владою операції «Вісла».

Жовтень 1947 р. – проведення операції «Захід».

1951 р. – встановлення західного кордону УРСР.

1953-1954 рр. – повстання політичних в'язнів у сталінських концтаборах.

Ліквідація ГУТАБу.

лютий 1954 р. - входження Кримської області до складу УРСР.

1956 р. - XX з'їзд КПРС, засудження «культу особи».

1957 р. – запуск першого штучного супутника Землі. Початок «космічної ери».

1959 р. – утворення Української робітничо-селянської спілки.

1959 р. – утворення Клубу творчої молоді «Сучасник» у Києві.

1961 р. – перший політ людини в космос (Ю.Гагарін)

1965 р. - реформи в сільському господарстві та промисловості («косигінська реформа»).

1965 р. - перша хвиля масових затримань діячів антирежимного руху (арештів дисидентів).

1970 - 1972 рр. – видання самвидавного «Українського вісника».

1972 р. - зміна політичного керівництва УРСР.

1972 р. – друга хвиля масових затримань діячів антирежимного руху.

1976 р. - утворення Української громадської групи сприяння виконання Гельсінських угод (УГГ).

квітень 1985 р. – початок «перебудови».

26 квітня 1986 р. – катастрофа на Чорнобильській АЕС.

липень 1989 р. – всеукраїнський страйк шахтарів.

вересень 1989 р. – виникнення Народного руху України за перебудову.

березень 1990 р. – перші альтернативні вибори до Верховної Ради УРСР.

16 липня 1990 р. – прийняття Верховною Радою Декларації про державний суверенітет України.

Жовтень 1990 р. – «Революція на граніті».

Серпень 1991 р. – спроба державного перевороту в СРСР.

24 серпня 1991 р. – прийняття Верховною Радою Акта проголошення незалежності України.

1 грудня 1991 р. – всеукраїнський референдум і вибори Президента України. Обрання Леоніда Кравчука Президентом України.

Червень 1991 р. – Меджліс кримськотатарського народу.

6 грудня 1991 р. - заснування Збройних Сил України.

липень 1994 р. - обрання Л. Кучми Президентом України.

1995 р. - Україна стає членом Ради Європи (обрання України членом Ради Європи).

28 червня 1996 р. - ухвалення Конституції України.

Вересень 1996 р. – запровадження національної одиниці – гривні.

Жовтень - грудень 2004 р. – «Помаранчева революція». Обрання Президентом України В.Ющенка.

2008 р. – вступ України до Світової організації торгівлі (СОТ).

січень 2010 р. - обрання Президентом України В.Януковича.

листопад 2013 р. – лютий 2014 р. – «Революція Гідності», повалення В.Януковича.

червень 2014 р. – обрання П.Порошенка Президентом України.

2014 р. – підписання Україною Угоди про асоціацію з Європейським союзом (ЄС).

Вересень 2014 р., лютий 2015 р. – Мінські угоди.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ НА ІНДИВІДУАЛЬНУ УСНУ СПІВБЕСІДУ

1. Українські землі в первісну епоху.
2. Перші державні утворення на території України.
3. Східні слов'яни: походження, заняття, суспільний устрій.
4. Київська Русь, історичне значення цієї держави в історії українського народу.
5. Галицько-Волинська держава, її значення в історії українського народу.
6. Розвиток українських земель у складі Великого Князівства Литовського.
7. Кревська, Люблинська та Берестейська унії в історії українського народу.
8. Українське козацтво та його роль в історії українського народу.
9. Визвольна війна українського народу середини XVII ст.
10. Україна в період «Руїни».
11. Становище Лівобережної України під владою Російської імперії у XVIII ст.
12. Польське панування на Правобережній Україні у XVIII ст.
13. Соціально-економічний розвиток українських земель у XIX ст..
14. Національно-духовне відродження в Наддніпрянській Україні у XIX ст.
15. Національно-визвольний рух в Західній Україні в XIX ст.
16. Україна в Першій світовій війні.
17. Українська революція 1917-1918 рр., Українська Центральна Рада, її політика.
18. Українська держава гетьмана П.Скоропадського.
19. Україна за доби Директорії УНР та ЗУНР.
20. Політика «воєнного комунізму» в Україні.
21. УСРР в роки НЕПу.
22. Радянська модернізація України (1928-1939 рр.).
23. Україна в роки Другої світової війни.
24. УРСР в період повоєнної відбудови.
25. Україна в період політичної та економічної лібералізації суспільства (друга половина 1950-х – перша половина 1960-х рр.)
26. УРСР в період кризи радянської системи (друга половина 1960-х - перша половина 1980-х рр.)
27. Перебудова в СРСР і Україна.
28. Розбудова незалежної української держави. Парламентські та президентські вибори. Помаранчева революція. Революція гідності.
29. Зовнішня політика сучасної України. Україна на міжнародній арені.
30. Соціально-економічне та політичне становище в Україні на сучасному етапі.

На індивідуальній усній співбесіді вступнику буде запропоновано відповісти на 3 питання.

ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

на вступному випробуванні з історії України у формі індивідуальної усної співбесіди для вступу на навчання за освітнім ступенем бакалавра для категорій вступників, яким надано право на спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти згідно Правил прийому до НУХТ у 2022 році

Знання вступників на вступному випробуванні у формі **індивідуальної усної співбесіди** оцінюються за повнотою і якістю наданих в усній формі відповідей на три питання, що поставлені членами комісії для проведення індивідуальної усної співбесіди для вступників на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра зі скороченим строком навчання (далі – комісія для проведення індивідуальної усної співбесіди) за програмою вступного випробування.

1. Структура оцінки

Вступне випробування з історії України у формі індивідуальної усної співбесіди оцінюється за шкалою 100 – 200 балів. Остаточна (загальна) оцінка формується за результатами відповідей вступника на три питання у відповідності до критеріїв, наведених нижче.

2. Критерії оцінювання

Рівень знань вступника оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів:

200 балів – вступник виявляє розуміння історичних процесів; робить аргументовані висновки, спираючись на широку джерельну базу; синхронізує події вітчизняної та всесвітньої історії. Вступник здатен визначити основні тенденції та протиріччя історичних процесів, робить аргументовані, точні висновки.

190 балів – вступник виявляє розуміння історичних процесів; синхронізує події вітчизняної та всесвітньої історії. Вступник здатен визначити основні тенденції та протиріччя історичних процесів, проте у висловленні власних суджень або у формулюванні висновків відсутні переконливі аргументи та зустрічаються окремі неточності.

180 балів – вступник досить впевнено оперує навчальним матеріалом, узагальнює окремі факти і формулює нескладні висновки, обґрунтовуючи їх конкретними фактами; дає порівняльну характеристику історичних явищ, самостійно встановлює причинно-наслідкові зв'язки; синхронізує події у межах курсу. Вступник надає правильні та логічно послідовні відповіді, але невпевнено висловлює власні судження та не проявляє здатності до узагальнень при формулюванні висновків.

170 балів – вступник володіє навчальним матеріалом і використовує знання за аналогією, дає правильне визначення історичних понять, аналізує історичні факти, порівнює однорідні історичні явища, визначає причинно-наслідкові зв'язки між ними, встановлює синхронність подій у межах теми. Вступник має достатньо повні знання, правильно та логічно висвітлює події з точки зору історичного взаємозв'язку, добре орієнтується в хронології. У відповіді фактичний матеріал розкривається повністю, проте вступник припускається незначних помилок, в аргументації зустрічаються неточності.

160 балів – вступник володіє навчальним матеріалом і використовує знання за аналогією, дає правильне визначення історичних понять, аналізує історичні факти,

порівнює однорідні історичні явища, визначає причинно-наслідкові зв'язки між ними, встановлює синхронність подій у межах теми, орієнтується у хронології. У відповіді фактичний матеріал розкривається практично повністю, проте вступник припускається незначних помилок, в аргументації зустрічаються неточності, мають місце окремі порушення правильності та/або логіки висвітлення подій з точки зору історичного взаємозв'язку.

150 балів – вступник, у більшості, самостійно відтворює фактичний матеріал теми, може надати стисло характеристику історичній постаті, орієнтується у хронології. Але аналіз історичних подій поверхневий, логіка викладу матеріалу порушується, є суттєві помилки у знанні фактичного матеріалу. У відповіді розкривається приблизно дві третини необхідного фактичного матеріалу.

140 балів – вступник, у більшості, самостійно відтворює фактичний матеріал теми, може надати стисло характеристику історичній постаті, орієнтується у хронології. Але аналіз історичних подій поверхневий, логіка викладу матеріалу порушується, є суттєві помилки у знанні фактичного матеріалу. Понятійний апарат використовується, але мова, у більшості, – спрощена. У відповіді розкривається приблизно половина необхідного фактичного матеріалу.

130 балів – вступник може визначати окремі ознаки історичних понять, називати основні дати, але відтворення матеріалу відбувається без пояснення причинно-наслідкових зв'язків, з порушенням логіки викладу, з суттєвими помилками у фактичному матеріалі. У відповіді розкривається приблизно половина необхідного фактичного матеріалу.

120 балів – вступник може визначати окремі ознаки історичних понять, називати основні дати, але відтворення матеріалу відбувається без пояснення причинно-наслідкових зв'язків, з порушенням логіки викладу, з суттєвими помилками у фактичному матеріалі. У відповіді розкривається приблизно третина необхідного фактичного матеріалу.

110 балів – вступник репродуктивно відтворює невелику частину навчального матеріалу теми, називаючи одну-дві дати. Вступник слабо усвідомлює зв'язок між історичними подіями. Орієнтація в основних поняттях дуже слабка. У відповіді розкривається менше третини необхідного фактичного матеріалу.

100 балів – вступник репродуктивно відтворює невелику частину навчального матеріалу теми, не називаючи основні дати. Вступник слабо усвідомлює зв'язок між історичними подіями. Орієнтація в основних поняттях дуже слабка. У відповіді розкривається менше третини необхідного фактичного матеріалу.

Негативна оцінка («незадовільно») – вступник не надав відповіді на жодне питання співбесіди, або його відповідь не має відношення до змісту питань, або відповідь має фрагментарний характер, з принциповими помилками у предметній термінології та змісті, порушенням логічної послідовності викладення матеріалу.

3. Порядок оцінювання

Оцінка за вступним випробуванням у формі індивідуальної усної співбесіди (далі – ІУС) визначається та оформлюється відповідною комісією для її проведення у такій послідовності:

1. Члени комісії для проведення індивідуальної усної співбесіди відмічають правильність усних відповідей на поставлені запитання в аркуші ІУС (аркуші усної відповіді на вступне випробування), який після її закінчення в усній формі

підписується вступником та членами комісії, що проводили співбесіду.

2. Загальна оцінка за вступне випробування у формі ІУС проставляється в аркуші ІУС (аркуші усної відповіді на вступному випробуванні) та аркуші результатів вступного випробування.

3. Оформлені аркуші ІУС (аркуші усної відповіді на вступному випробуванні) та аркуші результатів вступного випробування голова комісії з проведення ІУС здає заступнику відповідального секретаря приймальної комісії, який перевіряє правильність їх заповнення.

4. Інформація про результати ІУС оголошуються вступнику у день її проведення.

Критерії оцінювання знань вступників на вступному випробуванні у формі ІУС розроблені комісією для проведення індивідуальної усної співбесіди.

Голова комісії для проведення
індивідуальної усної співбесіди

Тетяна НАЗАРЕНКО

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бойко О.Д. Історія України. К.: Академвидав, 2018. 686 с.
2. Гісем О.В. Історія України. Довідник, тестові завдання. Повний повторювальний курс, підготовка до зовнішнього незалежного оцінювання та державної підсумкової атестації. Кам'янець-Подільський: ФОП Сисин О.В. Абетка, 2017. 644 с.
3. Гісем О.В., Мартинюк О.О. Історія України (рівень стандарту) : підруч. для 10 кл. закл. загал. серед. Освіти. Харків: Вид-во «Ранок», 2018. 240 с.
4. Гісем О.В., Мартинюк О.О. Історія України (рівень стандарту) : підруч. для 11 кл. закл. загал. серед. Освіти. Харків: Вид-во «Ранок», 2019. 288 с.
5. Земерова Т. Історія України. Таблиці та схеми. Тернопіль: Підручники і посібники, 2016. 432 с.
6. Історія України : Навчально-методичний посібник / Н.М.Левицька, В.О.Колосюк, С.Б.Буравченкова та ін. ; за ред. проф. Н.М.Левицької. К.: Кондор-Видавничий дім, 2015. 336 с.
7. Історія України : Хрестоматія / Упоряд. В. М. Литвин; відп. ред. В. А. Смолій. НАН України. Інститут історії України. К.: Наукова думка, 2013. 1056 с.
8. Кульчицький С.В., Мицик Ю.А., Власов В.С. Історія України: довідник для абітурієнтів та учнів загальноосвітніх навчальних закладів. Вид. третє, переробл. та доповн. К.: Літера ЛТД, 2014. 528 с.
9. Левицька Н.М. Історія України. Україна в світі: історія і сучасність: Навчальний посібник. Видання друге, доповнене і перероблене. К.: Кондор-Видавництво, 2012. 424 с.

Інформаційні ресурси

10. Encyclopedia of Ukraine. URL: <http://encyclopediaofukraine.com>.
11. Історія та гуманітарні дисципліни. URL: <https://ukrhistoria.at.ua>.